

OSVIITTA

Kaste on paras lahja

Kasteen merkitys kantaa läpi koko elämän, sanoo seurakuntapastori Ellen Kiviharju.

sivu 5

**HYVÄ ISONEN LUO
HYVÄN LEIRIFIILIKSEN**
sivu 3

**UKRAINALAISET
MUKAAN MÖKILLE**
sivu 6

KOTKA-KYMIN
SEURAKUNTA

PYHTÄÄN SEURAKUNTA
PYTTIS FÖRSAMLING

PÄÄKIRJOITUS

Suloinen suvi

Muutaman päivän päästä Suvivirsi kajahtaa jälleen useissa keväthuhlissa. Suvivirsi on osa suomalaista kulttuuriperinnettä ja monille siirtymäriitti kevästä kesään. Moni liittyy Suvivirren koulujen keväthullallisuuksiin, mutta alun perin virsi syntyi poikkeusoloissa 1600-luvun lopun nälkävuosien aikaan.

Suvivirren sanat ovat syntyneet puutteen ja hädän keskellä. Ne muistuttavat, miten riippuvaisia olemme luonnosta ja sen antimista, jotka ovat Jumalan lahjaa. Silti virressä on valoisa sävy. Se vahvistaa toivoa ja luottamusta, että kesä tuo mukanaan uutta kasvua ja elämää.

Suvivirsi alkaa johdanto-osalla, jossa ylistetään Luojan töitä ja kehoitetaan ihmistä katsomaan ympärilleen, mitä kevään ja alkukesän aikana tapahtuu.

*Jo joutui armas aika
ja suvi suloinen.
Kauniisti joka paikkaa
koristaa kukkanen.
Nyt siunaustaan suopi
taas lämpö auringon,
se luonnon uudeks luopi,
sen kutsuu elohon.*

Itsekin liitän Suvivirren erityisesti koulujen päättymiseen ja kesän alkuun. Kun mietin virren sanoja ja sitä, miten siinä ylistetään Luojan luomistyötä ja samalla katselen ympärilleni vihertävää luontoa. Tunnen kiitollisuutta ja iloa. Tänä keväänä luonto puhkesi vihreyteen ja kukkaan, jotenkin itselleni tietyllä tapaa huomaamatta. Pienet

silmut olivatkin yhtäkkiä jo isot lehdet, kukkanuput olivat auenneet ja lintujen laulu lisääntynyt.

*Taas niityt vihannoivat
ja laiho laaksossa.
Puut metsän huminoivat
taas lehtiverhossa.
Se meille muistuttaapi
hyvyyttä, Jumala,
ihmeitä julistaapi
se vuosi vuodelta.*

Tänä kesänä aion viettää aikaa luonnossa ja pitää huolen siitä, että pysähdyn nauttimaan Luojan luomista luonnosta ja sen maisemista. Otan aikaa hiljentymiselle, katselemiselle, kuuntelemiselle. Aikaa sen ihmettelylle mitä meille on luotu.

*Taas linnut laulujansa
visertää kauniisti.
Myös eikö Herran kansa
Luojaansa kiittäisi!
Mun sieluni, sä liitä
myös äänes kuorohon
ja armon Herraa kiitä,
kun laupias hän on.*

*Emilia Pulkki
Päätoimittaja*

Kenttärovasti Jarkko Lievonon Karjalan prikaatista siunasi sankarivainajan. Hänellekin tällaiset tilaisuudet ovat harvinaisia, mutta hienoja hetkiä.

Sankarivainaja haudattiin Kymin sankarihautausmaalle

Kotkassa Kymin sankarihautausmaalla haudattiin 22. toukokuuta sankarivainaja. Tykkimies **Edvin Herman Hjelt** sai surmansa 32-vuotiaana Teikarsaaren taisteluissa, Karjalassa, heinäkuussa 1944. Hänen jäänteidensä löytymistä piti kuitenkin odotella lähes 80 vuoden ajan. Sinä aikana Hjelt julistettiin kuolleeksi ja sankarihautausmaalle asetettiin hänen nimeään kantava muistokivi. Hauta jäi tyhjäksi.

Tänä keväänä Teikarin taistelija kuitenkin palasi viimein kotiin. Hänen jäänteensä tunnistettiin dna:n avulla, ja laskettiin Kymin sankarihautaan kunnioittavassa ja koskettavassa tilaisuudessa. Kenttärovasti **Jarkko Lievonon** siunasi sankarivainajan, ja Rakuunasoittokunnan soittaessa arkku laskettiin kotiseudun multiin.

Suomalaisotilaiden jäänteitä on viime vuosina löydetty useita kymmeniä. Jäänteitä on etsinyt joukko vapaaehtoisia. He löysivät myös Edvin Herman Hjeltin jäänteet Teikarsaaresta, Viipurinlahdelta. Kotka-Kymin seurakunnan alueella ei vastaavia sankarihautajaisia ole järjestetty tietävästi ainakaan muutamana viime vuosikymmenenä. Tunnistamatta jääneet vainajat haudataan Lappeenrannan sankarihautausmaalle.

Lapsikuoroon mahtuu uusia laulajia

Kotka-Kymin seurakunnan lapsikuoro Laulukamut aloittaa syyskautensa 6.9. alkaen. Laulukamut kaipaavat riveihinsä uusia iloisia musisoijia. Löytyisikö teidän kotoanne laulamista ja musiikista innostunut 1.-4.-luokkalainen?

Lapsikuorossa opetellaan laulamista ja musisointia monin tavoin. Kuoro myös esiintyy seurakunnan erilaisissa tapahtumissa. Kuoro harjoittelee keskiviikkoisin klo 17-17.45 Karhulan seurakuntakeskuksessa.

Ilmoittautua voi vaikka heti osoitteessa www.kotka-kyminseurakunta.fi/lapsikuoro.

TEKIJÄT

24. vuosikerta
Julkaisija:
Kotka-Kymin seurakunta
Pyhtään seurakunta

Päätoimittaja:
Emilia Pulkki
emilia.pulkki@evl.fi

Toimitussihteeri:
Heidi Nevalainen
heidi.nevalainen@evl.fi

Osviitan toimitusneuvosto:
Stiina Kiiveri
Kirsi Rasanen
Kari Tiusanen

Jakelu:
Kaupunkilehti Ankkuri/
SSM Itä-Suomi Oy
Jakelumuistutukset, p. 05 226 6300

Pyhtään seurakunta
Kirkkoherranvirasto
Motellikuja 4, 2.krs, 49220 Siltakylä
Avoinna ma ja ti klo 9-13 sekä to
klo 12-16
p. 044 743 1040
pyhtaa.kirkkoherranvirasto@evl.fi

Kotka-Kymin seurakunta
kirkkoherranvirasto.kotka-kymi@evl.fi

Kirkkoherranvirasto (Kotkansaari)
Avoinna ma-ti klo 9-15
Kotkan seurakuntakeskus (käynti sisäpihalta)
Mariankatu 14, 48100 Kotka
p. 040 196 7533

Kirkkoherranvirasto (Karhula)
Avoinna arkisin klo 9-15
Karhulan seurakuntakeskus
Karhulantie 33, 48600 Kotka
p. 040 196 7533

Halusin tutustua uusiin ihmisiin, samanikäisiin ja samanhenkisiin. Tämä on yhteisö, jossa on hyvä olla.
– Viivi Talsi

Eevi Kosma (vasemmalla), Sanna Kaipainen ja Luukas Mäkelä paljastavat, että korttipelit ja muutkin pelit on loistava tapa saada yksinäisetkin leiriläiset mukaan porukkaan.

Leirielämän isosisarukset

Esimerkin voima rohkaisee myös ryhtymään isoseksi. Tämän kesän isoset toivovat, että voisivat luoda leireille yhtä hyvän fiiliksen kuin edeltäjänsä.

Teksti ja kuva Heidi Nevalainen

Turvakävely jää nyt välistä. Viisi isosta on lupautunut haastateltavaksi tähän juttuun, mutta haastattelija tupsahti paikalle isosleirille juuri ennen kävelyn alkua. Kävelyllä olisi kierretty Höyterin kurssikeskuksen tilat ja katsottu läpi kaikenlaista turvallisuuteen liittyvää. Nuoret päättävät pyytää, että heille järjestetään myöhemmin uusintakierros. He suhtautuvat tehtäväänsä isosina ilmeisen vakavasti.

Turvallisuusasiat täytyy olla tiedossa.

– Isosen tehtävä on auttaa ja tukea leiriläisiä, ja olla silminä sille, mitä tapahtuu, sanoo **Sanna Kaipainen**.

Hän itse osallistui seurakunnan leireille jo lapsena ja ajatteli, että isosen homma on jotain sellaista, mitä hänkin joskus haluaa tehdä. Samaa sanovat muutkin: esimerkin voima on tärkeä.

– Omalla riparilla kaikki isoset oli tosi kivoja ja siitä tuli hyvä fiilis. Ajattelin, että voi kun muillakin olisi sama kokemus, muistelee **Luukas Mäkelä**.

– Haluaa olla itsekin samanlainen kuin he olivat minulle – ja näyttää myös esimerkkiä, että kannattaa tulla isoseksi, toteaa **Eemeli Sipari**.

Hyvää kokemusta

Isosen tehtävässä nuoret tulevat mukaan seurakunnan toimintaan uudella tavalla roolissa. Se on erittäin tärkeää ja arvo-

kasta vapaaehtoistyötä. Isoset ovat paitsi rippikoulujen myös kouluikäisten leirien selkäranka. Ehkä isosena toimiminen kannustaa olemaan mukana seurakunnassa vielä myöhemminkin?

– Ehkä apuohjaajana. Ei vielä pystyisi lähtemään poiskaan, pohtii **Viivi Talsi**.

Nuoret kuitenkin toteavat, ettei jatkosta vielä varmuudella tiedä. Elämä voi esimerkiksi opiskelujen takia kuljettaa toiselle paikkakunnalle, jonka seurakuntaa ei tunne. Kynnys osallistua on silti matalampi, kun kotipaikkakunnan seurakunta on tullut tutuksi.

Isosuus on myös hyvää kokemusta tulevaisuuden haasteita ajatellen. Se on jopa työkokemusta, jonka voi mainita työnhauksussa. Mutta mitä kaikkea isosena oleminen opettaa?

– Osaa olla avoimempi ja toimielias, oma-aloitteinen. Yhteistyökykyä, vastuuntuntoa. Oppii toimimaan erilaisten ja eri-ikäisten ihmisten kanssa, nuoret listaavat.

Ennätysmäärä isosia

Isosia on nyt Kotka-Kymin seurakunnassa ennätysmäärä. Yksi selitys innostukseen voi olla koronavuodet: silloin nuoret eivät päässeet samalla tavalla kokoontumaan. Nyt kun leireillä voi taas olla normaalisti, on sinne paljon menijöitä. Tai sitten kyse on domino-efektistä.

– Monet menevät kavereiden perässä. Kun yksi lähtee isoseksi, niin voi tulla monta mukana, muistuttaa **Eevi Kosma**.

Ja miksei kyse olisi ihan siitäkin, että isosena oleminen on vain niin mukavaa.

– Halusin tutustua uusiin ihmisiin, samanikäisiin ja samanhenkisiin. Tämä on yhteisö, jossa on hyvä olla, perustelee **Viivi Talsi**.

– Täällä ei ole mitään standardeja siitä, millainen pitäisi olla, **Luukas Mäkelä** täydentää.

– Ja toisaalta monet, jotka lähtevät isoseksi, ovat helposti lähestyttäviä, sanoo **Eevi Kosma**.

Välinpitämättömän vastakohta

Millainen sitten on hyvä isosen? Ystävällinen, ottaa kaikki mukaan ja kiinnostunut siitä, mitä ympärillä tapahtuu, nuoret luettelevat – ja jäävät sitten pohtimaan, mikä on välinpitämättömän vastakohta. Sellainen nimittäin isosen pitäisi olla.

– On oikeasti kiinnostunut siitä, miten leiriläisillä menee, ja on heidän kanssaan, kuvailee **Eemeli Sipari**.

Toisaalta isoset sanovat, että on hyvä, jos isosinakin on erilaisia ihmisiä. Ei haittaa, jos joku on vähän hiljaisempi. Hänkin on varmasti silti tervetullut joukkoon.

Parhaimmillaan isonen on leiriläiselle kuin isosisarus. Ja toisaalta he toimivat tärkeänä linkkinä leiriläisten ja työntekijöiden välillä. Isoselle voi olla helpompi jutella, koska kyse on lähempänä leiriläisen omaa ikää olevasta nuoresta.

Mitä terveisiä isoset sitten lähettäisivät ensi kesän leiriläisille?

– Muistakaa avoin, positiivinen asenne. Nukkukaa öisin, älkääkää kiusatko ketään, **Sanna Kaipainen** tiivistää.

KEITÄ ISOSET OVAT?

- Isonen tarkoittaa rippikoulun (tai varhaisnuorten leirin) ryhmänohjaajaa.
- Isoset ovat rippikoululaisia vuoden tai pari vanhempia nuoria.
- Isoset mm. avustavat rippikoulun opetuksessa ja organisoivat vapaa-ajan toimintaa.
- Isoset edustavat merkittävää maallikkopalvelun muotoa kirkossa.

Meille kastejuhla merkitsi iloista yhdessäoloa lähimpiemme kanssa. Oli hienoa saada heidät kaikki paikalle niin tärkeällä hetkellä.

- Anja Chumak ja Joonas Tiainen

Anja Chumakin ja Joonas Tiaisen esikoinen sai nimensä juhlavasti Kymin kirkossa.

Yhteinen ilonjuhla lähimpien kanssa

Anja Chumakille ja Joonas Tiaiselle oli itsestään selvää, että oma lapsi kastetaan ja liitetään kirkon jäseneksi.

Teksti Hannele Niemi, kuvat Martta Tiainen-Debroek

Kotkalaiset **Anja Chumak** ja **Joonas Tiainen** tapasivat toisensa jo vuosia sitten. Yhdessäkin on oltu viitisen vuotta. Vuoden alussa suhde syventyi entisestään, kun heistä tuli äiti ja isä. Pieni poika syntyi 6.1.2023.

Nimivaihtoehtoja oli pohdittu pitkään, mutta kun vanhemmat – ensimmäisenä yhdessä perheenä vietettynä yönä – katsoivat vasta nukahtanutta lastaan, tuore isä totesi: ”Näyttää ihan Oliverilta”.

Tovin tuumattuaan tuore äiti oli samaa mieltä. Mistä nimi mieleen putkahti, sitä voi vain arvailla.

Chumak-Tiaisen perheen esikoisesta tuli **Oliver Arto Roman Tiainen**. Kaksi muuta nimeä valittiin Anjan ja Joonaksen isien mukaan.

Tarvitsi vain ilmestyä paikalle

Evangelisluterilaiseen kirkkoon kuuluville vanhemmille oli itsestään selvää, että myös oma lapsi kastetaan kirkon jäseneksi.

Kastejuhla haluttiin järjestää mahdollisimman kauniissa paikassa. Sellaiseksi valikoitui Kymin kirkko, jossa pieni poika liitettiin Kotka-Kymin seurakunnan jäseneksi ja sai nimensä 25. maaliskuuta.

– Kymin kirkko, koska se on Kotkan kaikista kirkoista hienoin, Joonas ja Anja toteavat.

Juhlapöytä oli katettu kirkon viereiseen Helilän seurakuntakeskukseen.

Järjestelyt eivät vanhempia suuremmin stressanneet, sillä päävastuun niistä kantoi pienen perheen vankat tukijoukot.

– Valjastimme sukulaiset selvittämään asioita ja valmistelemaan tilaisuutta. Pääsimme helpolla. Meidän tarvitsi suurin piirtein vain ilmestyä paikalle.

Suvussa kulkeva kastemekko

Kastemekkokin oli jo valmiina. Mummon aikanaan Joonakselle tekemä vaate on kulkenut suvussa vuosikymmeniä. Joonaksen jälkeen, ja ennen Oliveria, siinä oli kastettu kuusi lasta.

Kastepappina toimi **Maarit Alhosaari**. Seremonia käynnistyi kauniisti Jumalan kämmenellä -virrellä.

Juhlan sankaria piti sylissänsä koko seremonian Anjan sisar **Olga Chumak**.

– Hänestä tuli ortodoksina Oliverin haltiakummi, kertoo Anja, itsekin Ukrainassa syntynyt ja pienenä Kotkaan muuttanut.

– Aloin itkeä liikutuksesta heti seremonian alkaessa.

Oliver käyttäytyi superhienosti, kertovat vanhemmat.

Poika tuotiin paikalle minuuttia vaille seremonian alun. Vain kastevedestä pienokainen hieman hermostui.

Hyvä jengi ympärillä

– Meille kastejuhla merkitsi iloista yhdessäoloa lähimpiemme kanssa. Oli hienoa saada heidät kaikki paikalle niin tärkeällä hetkellä.

– Sen syvällisemmin emme ole kasteen merkitystä pohtineet, ainakaan vielä, tuumaavat 27-vuotias äiti ja 34-vuotias isä.

Sukulaisten ohella perheen tukijoukkoihin kuuluu laaja ystäväpiiri.

– Olemme onnekkaita. Kiitos heille kaikille!

Kummeja pojalle olisi ollut tarjolla sankoin joukoin, mutta johonkin raja piti vetää.

– Rajaaminen oli lähes mahdotonta, huokaavat Anja ja Joonas.

Oliverilla on viisi kummiä, sukulaisia ja ystäviä. Nämä ovat kuuluneet nuorempain elämään jo pitkään. Ja nyt vielä entistä läheisemmin.

– Meillä on hyvä jengi ympärillä. Nähtäväksi jää, missä kaikessa heitä vielä tarvitaan.

– Ehkä rukouksessa? Meillekin on jo iltarukouksesta tulossa hyvä yhteinen hetki.

Kastemaljana toimi Tiaisten suvussa kiertävä kastemalja.

Jeesuksen luo tuotiin lapsia, jotta hän panisi kätensä heidän päälleen ja rukoilisi. Opetuslapset moittivat tuojia, mutta Jeesus sanoi: »Antakaa lasten olla, älkää estäkö heitä tulemasta minun luokseni. Heidän kaltaistensa on taivasten valtakunta.»

Matt. 19; 13-14

Opintojensa puolivälissä Ellen Kiviharju kiinnostui ihmisten tarinoista ja kohtaloista. Ja niitähän papin elämänläheisessä työssä kuulee ja kohtaa.

Kaste kantaa läpi elämän

Se on paras lahja, jonka vanhemmat voivat lapselle antaa.

Teksti ja kuva Hannele Niemi

”Minä olen ihme, suuri ihme, ja kiitän sinua siitä.” Ps. 139:14

– Kastettava kutsutaan nimeltä sekä seurakuntayhteyteen että Jumalan armon ja rakkauden juhlaan.

Ellen Kiviharju, 28, aloitti vuodenvaihteessa Kotka-Kymin seurakunnassa perhetyön pappina, ja on jo ehtinyt kastaa useampia lapsia.

Vantaan mummilassa käydessään hän totesi, omia ristiäiskuvia katsellessaan, kasteen merkityksen avautuvan koko ajan uusin tavoin, läpi elämän.

– Juhlaani osallistuneet elämäni merkittävät ihmiset rukoilevat yhä puolestani.

Kaste askarruttaa monia. Joskus keskusteluissa nousee esiin ajatus, miksei lapsi voisi itse myöhemmin valita, kuuluuko kirkkoon.

– Kaste ei ole keneltäkään pois, Kiviharju muistuttaa.

– Päinvastoin, se on vahva tuki ja turva.

Vanhemmat saavat pohdiskella moninaisia asioita kaste keskustelussa, joka käydään ennen juhlatilaisuutta. Kuten: Osaanko olla hyvä vanhempi? Mistä aika parisuhteelle? Entä jos lapsi sairastelee paljon? Maailman epävarmuuskin askarruttaa.

Seurakunta neuvoa ja auttaa

Myös kastejuhlan järjestäminen tuottaa päänvaivaa. Kiviharju rauhoittelee:

– Järjestelyt voi aloittaa soittamalla kirkkoherranvirastoon, varata päivän ja papin. Tarjolla on myös juhlatiloja, kirkoista seurakuntasaleihin.

Kasteen ilmoittautumislomakkeeseen merkitään kummit, yleensä kaksi – ylärajaa ei ole. Lisää kummeja voi nimetä myöhemminkin.

Kummiuteen vaaditaan kirkon jäsenyyttä, käytyä rippikoulua ja konfirmaatiota. Kummi on kastetun aikuinen ystävä, joka tukee koko perhettä lapsen – myös kristillisessä – kasvatuksessa. Ja rukoulee! Kummius on elinikäistä. Sitä ei voi poistaa.

Kun kummit, kastepäivä ja -paikka on päätetty, voi miettiä yksityiskohtia.

– Seurakuntatiloista löytyy kaikki tarvittava. Kotijuhlaan saa seurakunnasta lainata niin kastemekkoa kuin -maljaa.

Kotikasteessa keskeistä on pöytä, joka verhoetaan valkoisella liinalla. Ja pöydällä kastemalja, jossa hanavettä, mieluusti lämmintä. Kastettavan pään kuivaamiseen tarvitaan pieni liina.

Pappi tuo kastekynttilän, ja ohjaa tilaisuutta niin, että muut saavat keskittyä vain olemaan läsnä ja iloitsemaan juhlasta.

Lapsissa on tulevaisuus

Noin puolen tunnin tilaisuus aloitetaan yleensä virrellä. Jumalan kämmenellä, Ystävä sä lapsien, Taivaan Isä suojan antaa ovat suosituimpia.

Lasta pitää sylissä esimerkiksi vanhempi tai kummi. Nämä voivat myös lukea Raamatun tekstejä. Läsnäolijat saavat siunata lapsen asettamalla käteensä tämän pään päälle.

Juhla etenee sankarin ehdoilla. Joskus pienen on saatava syödä kesken seremonian.

Kasteen jälkeen päästään juhlapöytään. Pappikin jää mielellään kohtaamaan juhlaväkeä ja juttelemaan osallistujien kanssa.

Lapset ja nuoriso ovat Ellen Kiviharjun sydämellä.

– Lapset ovat aitoja. Ja heissä on tulevaisuus.

Vantaalla varttunut Kiviharju viihtyy mainiosti Kotkassa, eikä kaipaa pääkaupunkiseudun ruuhkia.

– Parasta täällä on meri. Vene ei ole minun juttuni, mutta monipuolinen liikunta ja luontoaahuilu kyllä.

Kiviharjun äidin suku – Husut – on lähtöisin Kymistä. Lapsuuden mummola oli Karhulassa.

– Oli erityisen liikuttava hetki, kun minut siunattiin tehtävääni Kymin kirkossa.

Vietetään yhdessä Kummipäivää!

Kesäkuussa kannattaa napata kummilapset kainaloon ja tehdä jotain kivaa yhdessä. Valtakunnallista Kummipäivää vietetään nimittäin sunnuntaina 4.6. Tuona teemapäivänä Suomen evankelis-luterilainen kirkko sekä Lasten ja nuorten keskus kannustavat kaikkia kummeja toteuttamaan tärkeää tehtäväänsä.

Kummi kuuntelee, auttaa ja sopivalla hetkellä myös ottaa kantaa. On asioita, joista voi olla ensiksi helpompi jutella kummin kuin oman vanhemman kanssa. Kummi on tärkeä ihminen myös lapsen vanhemmille.

Vinkkejä yhteiseen tekemiseen saa osoitteesta kumminkaa.fi.

Yksi kummi riittää

1.7.2023 alkaen kastettavalla tulee olla ainakin yksi kummi, joka on konfirmoitu ja evankelis-luterilaista uskoa tunnustavan kirkon jäsen. Aiemmin kummeja oli oltava kaksi.

Kirkolliskokous päätti muuttaa kummien vähimmäismäärää, jotta kastejärjestelyt helpottuisivat. Päätös palvelee erityisesti perheitä, joissa kummien löytäminen on ollut vaikeaa.

Aiemminkin vain yhden kummin valinta on ollut mahdollista, mutta kirkkoherran erillisellä luvalla.

Olha Gozha ja Olha Komirenko ovat päässeet tutustumaan suomalaiseen mökkikulttuuriin. He kertovat, että ukrainalaiset rakastavat maaseutua.

Ukrainalaiset mukaan mökille tai veneilemään

Olisiko juuri sinulla mahdollisuus tarjota mukava kokemus ja irtautuminen arjesta?

Teksti ja kuva Ulla-Maija Sievinen

Suomalainen metsä on ukrainalaisille upea ja hämmästyttäväkin paikka.

– Ukrainassa metsät ovat tasaisia, täällä on mäkiä, kiviä ja sammalta, ne ovat kuin satumetsiä. Rakastamme luontoa, kertovat kaksi Kotkassa asuvaa Olhaa. Heidän nimensä ääntyvät Olgaksi.

He ovat tutustuneet Kotka-Kymin seurakunnassa vapaaehtoistyötä tekevän **Anja Jyrkilän** Mäntyharjulla olevaan kesämökkiin.

– Kokemus oli hieno, he kaikki kolme muistelevat.

Anja Jyrkilälle tuli tästä kokemuksesta mieleen, että muutkin kotkalaiset voisivat kesäaikaan kutsuvat ukrainalaisia omille mökeilleen tai vaikkapa veneretkille.

– Sotaa paenneet ihmiset osaavat jonkin verran suomea. He ovat ystävällisiä ja kohteliaita ihmisiä, ja olen saanut heistä paljon hyviä ystäviä.

Kotiin tultuani itkin helpotuksesta
Olha Komirenko saapui Kiovesta Kotkaan viime vuoden maaliskuussa. Mukana olivat nyt viisivuotiaat kaksoset.

– Kun pommitukset alkoivat, lähdimme koko perhe ajamaan kohti Romanian rajaa. Siellä hyvästelimme mieheni, joka jäi Ukrainaan. Huhut Romaniassa tapahtuvista ryöstöistä pelotti meitä, mutta mitään ei tapahtunut. Asumme

romanialaisessa perheessä kaksi päivää, ja heidän kauttaan saimme pakettiauton, jolla ajettiin kolme päivää kohti Suomea. Helsingissä oli vastassa espoolainen ystäväperhe. Viranomaiset jakoivat maahanmuuttajat kuntiin ja Kotkassa vastaanottokeskuksesta osoitettiin äidille ja lapsille asunto.

– Kotiin tultuamme itkin, itkin kaikkein siitä, mitä olimme kokeneet ja itkin myös helpotuksesta, Olha Komirenko kertoo.

Hänen miehensä, jolla on lievä invaliditeetti, saapui Kotkaan joulukuussa.

Se oli kamala matka

– Sota ja pommitukset alkoivat nopeasti. Asumme Harkovassa ja lähdimme mieheni kanssa ajamaan vanhempieni kotikylään, vaikka se oli lähellä Venäjän rajaa. Sitten tulivat venäläiset ja miehittivät alueen. Emme päässeet sieltä pois viiteen kuukauteen, ja mietimme, mitä nyt tehdään.

Näin muistaa **Olha Gozha**. Ainoa keino päästä Suomeen oli ajaa Venäjän kautta.

– Rajalla meitä pelotti kovasti. Olimme kuulleet, että siellä miehet vietiin jonnekin, josta he eivät palaisi koskaan. Kerroimme pyrkivämme Suomeen ystävien luo.

Pariskunta tuli junalla Pietariin, sieltä taksilla rajalle. Oli heinäkuu 2022, kun he kävelivät rajan yli Suomeen. Venäläi-

set rajamiehet pidättelivät heitä, mutta Suomen puolella löytiin vain leima passiin.

– Se oli kamala matka. Mutta lopuksi kotkalaiset ystävät lähettivät omat ystävänsä hakemaan meidät Vaalimaalta.

Äitiään ja veljeään Olha ajattelee paljon.

Ukrainalaiset vapauttivat äidin kylän, mutta vaikka kylään ei ole osunut pommeja, pommitusten äänet kuuluvat sille. Veli asuu lähikylässä, johon pommit ovat osuneet.

– Äiti ja isä rauhoittelevat meitä lapsiaan ja luovat meihin toivoa.

Tahdomme oppia suomea ja päästä töihin

Molemmat Olhat kiittävät sydämestään suomalaisia siitä suuresta avusta ja lämpimästä vastaanotosta, jonka he ja muut sotaa paenneet ukrainalaiset ovat täällä saaneet.

– Olen siitä kiitollinen koko elämäni ajan, Olha Komirenko sanoo.

– Mutta emme ole tottuneet saamaan mitään ilmaiseksi. Tahdomme oppia suomen kielen ja päästä tekemään työtä, Olhat sanovat vakavina. Kielitaito onkin kasvanut, ja oppia tulee kaiken aikaa lisää kielikursseilta.

Olha Gozha työskenteli Harkovassa henkilöstö- ja markkinointipäällikkönä

ja Olha Komirenko lakimiehenä. Nyt molemmat ovat enemmän kuin valmiita ottamaan vastaan vaikkapa siivous- tai puutarhatyötä.

Olha Gozhan mies on koneinsinööri ja hän tekee nyt metsätöitä. Komirenkon miehellä oli Ukrainassa vaateliikeyhtiö, ja toukokuussa hän aloitti linja-autonkuljettajakurssin.

Ukrainalaiset mökkireissulle

Suomalaiset lähtevät kesällä mökeille ja veneilemään. Ukrainalaisille tuleva kesä on raskasta aikaa, sillä kursseja ei silloin pidetä, ja huoli Ukrainassa olevista rakkaista ja koko kotimaasta kuormittaa heidän mieltään.

– Olisi upeaa, jos me suomalaiset voisimme ottaa vaikkapa ukrainalaisen perheen käymään mökillä tai veneretkellä, Anja Jyrkilä vetoaa.

– Me ukrainalaiset rakastamme maaseutua, monien vanhemmat asuvat maalla. Kävimme hoitamassa heidän kasvimaatonta. Kasvimaat ovat meille pyhiä paikkoja. Siellä saamme olla kädet mullassa. Ja ulkoilu on ihan tuttua, Olhat hymyilevät.

Mikäli sinulla olisi mahdollisuus kutsua ukrainalaisia mökillesi tai veneilemään, voit olla yhteydessä Kotka-Kymin seurakuntaan p. 040 196 7505.

Helluntai kutsuu rakentamaan yhteyttä

Polarisaatio on käsite, joka toistuu usein julkisessa keskustelussa, uutisissa, ajankoh-taisohjelmissa ja tieteellisessä tutkimuksessa. Termillä viitataan yhteiskunnalliseen kahtiajakautumiseen. Se ilmenee muun muassa asenne-erojen kärjistymisenä ja vuorovaikutuksen hankaloitumisena osapuolten välillä.

Kysymys polarisaation lisääntymisestä ei ole yksinkertainen, kuten ei ole koko käsite-kään. Silti on nähtävissä ihmisryhmien erkaantumista yhä kauemmas toisistaan niin arvoiltaan, asenteiltaan, elämäntavoiltaan kuin mahdollisuuksiltaan.

Hyvinvoinnin epätasainen jakautuminen sekä sosiaalinen ja taloudellinen eriarvois-tuminen johtavat syrjäytymiseen ja osattomuuteen. Kokemus epäoikeudenmukaisuu-desta johtaa pahimmillaan yhteiskuntarauhan järkkymiseen. Tästä on esimerkkejä eri puolilta maailmaa. Tällöin luottamus ja vakaumus ovat romahtaneet yhteiskunnassa.

Apostolien teoissa (Apt. 2:1-13) kerrotaan ensimmäisestä helluntaista, jolloin kielel-liset, etniset, kansalliset ja kulttuuriset rajat ylittyivät. Helluntain ihme merkitsi yh-teyden syntymistä erilaisten ihmisten välille. Rajat ylittävän yhteyden rakentaminen on edelleen kirkon tehtävä – ja nyt se on erityisen ajankohtaista ja tärkeää.

Arki on ihmisyytemme ja hengellisytemme uskottavuuden lahjomaton mittari. Arjessa toisten kanssa rauhassa eläminen on ehkä kaikkein tärkein keino vahvistaa yhteiskunnan eheyttä ja vakautta. Apostoli Paavali neuvoo: "Jos on mahdollista ja jos teistä riippuu, eläkää rauhassa kaikkien kanssa." "Osoittakaa toisillenne lämmintä veljesrakkautta, kunnioittakaa kilvan toistanne."

Uskontoa merkitsevän latinankielisen religio-sanana kantana on ligare, joka tarkoittaa yhteen sitomista tai liittämistä. Pirstoutumisen ja erilleen vetävien polarisaatiovoi-mien keskellä uskonto voi parhaimmillaan sitoa erilaisia ihmisiä yhteen. Vakaumuksen ihmiset tunnustavat toisensa. Aito vakaumus herättää kunnioitusta, vaikka toinen uskoisikin eri tavalla.

Ensimmäinen helluntai merkitsi rajojen ylittämistä ja liittymistä toisiin. Helluntai kutsuu meitä kaikkia rakentamaan yhteyttä ja luottamusta.

*Seppo Häkkinen
Mikkelin hiippakunnan piispa*

Mikkelin hiippakunnan piispanvaali II-kierrokselle

Vt. kirkkoherra Pekka Särkiö ja kirkkoherra Mari Parkkinen etenevät toiselle vaali-kierrokselle torstaina 25.5. pidetyssä Mikkelin hiippakunnan piispanvaalissa. Alus-tavan ääntenlaskennan mukaan Särkiö sai 25,9 prosenttia ja Parkkinen 45,2 prosent-tia annetuista äänistä ensimmäisellä vaalikierroksella.

Alustavassa tuloslaskennassa äänimäärät jakautuivat neljän ehdokkaan kesken seu-raavasti: vt. kirkkoherra Pekka Särkiö sai yhteensä 256 ääntä (25,9 %), kirkkoherra Sammeli Juntunen 213 ääntä (21,6 %), kirkkoherra Mari Parkkinen 447 ääntä (45,2 %) ja kansliapäällikkö Pekka Huokuna 72 ääntä (7,3 %). Vaalin äänestysprosentti oli 88,6.

Piispanvaalissa on 1115 äänioikeutettua, joista puolet on pappeja ja puolet maallik-kovalitsijoita.

Vuonna 1963 syntynyt Pekka Särkiö on koulutukseltaan teologian tohtori. Hän toi-mii Kangasniemen seurakunnan vt. kirkkoherrana ja on toiminut kenttäpiispana vuodesta 2012 vuoden 2023 tammikuun loppuun asti. Särkiö on ollut myös mm. Keski-Lahden seurakunnan kirkkoherra. Pekka Särkiö on vihitty papiksi vuonna 1989.

Vuonna 1971 syntynyt Mari Parkkinen on koulutukseltaan teologian tohtori. Hän on toiminut vuodesta 2021 Imatran seurakunnan kirkkoherrana. Aikaisemmin Parkki-nen on ollut mm. seurakuntapastorina Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnassa. Mari Parkkinen on vihitty papiksi vuonna 2010.

Alfa-kurssilla tutkitaan kristinuskoa

Alfa on sarja tapaamisia, joissa tutkitaan kristinuskoa. Jokainen tapaaminen raken-tuu yhden uskoon liittyvän kysymyksen ympärille, jonka tarkoituksena on herättää keskustelua. Keskusteluissa ei ole pakko sanoa mitään, mutta toisaalta ei ole myös-kään mitään, mitä ei saisi sanoa.

Jokainen Alfa on oman näköisensä, mutta yleisesti niissä on kolme yhtäläisyyttä: ruo-kaa, alustus ja hyvää keskustelua. Olitpa sitten etsijä, epäilijä tai jotain jo löytänytkin, juuri sinä olet tervetullut.

Seuraava Alfaburssi järjestetään syksyllä 2023, keskiviikkoisin 13.9.-15.11. klo 17.30 alkaen Kotkan seurakuntakeskuksessa.

Kurssilla on 10 kokoontumiskertaa sekä yksi lauantai (21.10. klo 11-16). Lisäksi jär-jestämme kurssin päätökseksi juhlaillallisen ke 22.11. klo 17.30.

Kurssi on maksuton. Kurssi on tarkoitettu ensikertalaisille. Kurssi sopii myös sinulle, joka nyt aikuisena haluaisit käydä rippikoulun.

Ilmoittautuminen kurssille 5.9.2023 mennessä osoitteessa www.kotka-kyminseurakunta.fi/alfa-kurssit
Ilmoittautuminen on jo auki ja voit ilmoittautua vaikka heti!

Lisätiedot: Marianne Vitikainen-Mojica p. 041 462 6202 tai marianne.vitikainen-mojica@evl.fi

Luukas 10 tapaa elää -viikonloppu Langinkoskella syyskuussa

L10T-valmennus rohkaisee seurakuntalaisia osoittamaan Jumalan rakkautta arjes-saan ja kutsumaan toisia hyvän Jumalan yhteyteen. Yksinkertaiset askeleet auttavat kristittyjä elämään uskoaan todeksi arjessaan ja itselle sopivalla tavalla. L10T on hyvä työkalu kaikkeen seurakuntatyöhön, eri työaloille, pienryhmiin ja se on sovellettavis-sa jokaisen kristityn omaan elämään.

L10T perustuu ohjeisiin, jotka Jeesus antoi opetuslapsilleen lähettäessään heidät matkaan Luukkaan evankeliumin 10. luvun mukaan. Jeesuksen ohjeet sopivat myös tähän päivään kaikkialla arjen keskellä. Toimintamalli sopii yhtä hyvin ujoille, roh-keille kuin kiireisillekin. Tavoitteena on uusi tapa elää silmät ja sydän avoimina lä-himmäisille. Mukana voivat olla kaikki seurakuntalaiset varhaisnuorista senioreihin.

Askeleet ovat yksinkertaisia: siunaa, ystäväysty, auta missä voit, kerro Jeesuksesta. Mutta alkuun pääsemiseen tarvitaan rohkaisevaa koulutusta ja yhteistä liikkeelle lähtemistä. Yhdessä tekeminen rakentaa yhteisöllisyyttä ja innostaa eteenpäin. Val-mennus perehdyttää elämäntapaan käsikirjan ja DVD:n avulla.

L10T on alunperin Etelä-Afrikassa kehitetty evankelioivaan elämäntapaan rohkaise-va koulutus, joka on käytössä kymmenissä maissa eri puolilla maailmaa. Suomessa L10T-koulutusta välittää Kansan Raamattuseuran koulutuspalvelu.

Kotka-Kymin seurakunta järjestää syyskuussa 8.-9.9. Langinkosken kirkolla L10T-koulutusviikonlopun. Kurssin vetäjänä toimii Kansan Raamattuseuran kouluttaja, TM Kristiina Nordman.

Ruokamaksu 10 € peritään kurssille tullessa (käteinen tai korttimaksu) ja käsikirjan hinta on 15 €, mutta kurssin voi käydä myös ostamatta materiaalia.

Kurssille ilmoittautuminen www.kotka-kyminseurakunta.fi/l10t-viikonloppu

Vielä 1930-luvulla saarissa oli merkittävä tapaus, kun laiva saapui laituriin. Kuvassa Tytärsaaren väkeä vastaanottamassa Oiva-laivaa. Kuva on Jaakko Niemelän kotialbumista.

Monrepos'n kartanonherra julisti sanaa saaristossa

Paul Nicolay purjehti Viipurista Nuokkoon, Suur-Mustaan, Majasaareen, Suursaareen ja muihin saariin.

Teksti Ulla-Maija Sievinen, kuva Jaakko Niemelän kotialbumi

Viipurin Monrepos'ssa sijaitsevan kartanon herra **Paul Nicolay** (1777-1866) oli nuoruudestaan lähtien hyvin syvästi uskonnollinen. Hän näki ympärillään loistoa, mutta ei kokenut oikeaksi elää yllellisyyden keskellä.

Paul Nicolay koki, että hänen tuli luopua kaikesta, mikä oli olemassa vain hänen omaksi huvikseen, myös rakkaasta purjehdusjähdistään Ladystä.

Toivolan kartanon paroni **Henrik Wrede** ehdotti, että Ladyä käytettäisiin lähetysveneenä. Wrede pohti, että saaristossa kaikki tuskin kykenivät hankkimaan itselleen Raamattua.

Nicolay suostui, ja paroni Wrede tarjoutui ystävänsä seuraksi tämän ensi retkelle elokuussa 1890.

Johdatusta merisäässä

Ystävykset lähtivät Kotkaan, jonka satamassa Lady oli ankkurissa. Kotkasta he ohjasivat kulkunsa Suur-Mustaan, jossa he viipyivät päivän ja jakelivat uskonnollisia lentolehtisiä ”ystävällisille saarelaisille”. Paroni Wrede puhui väestölle ja luki suomalaisen saarnan, mihin vielä tuossa vaiheessa huonosti suomea puhunut Nicolay ei olisi pystynyt.

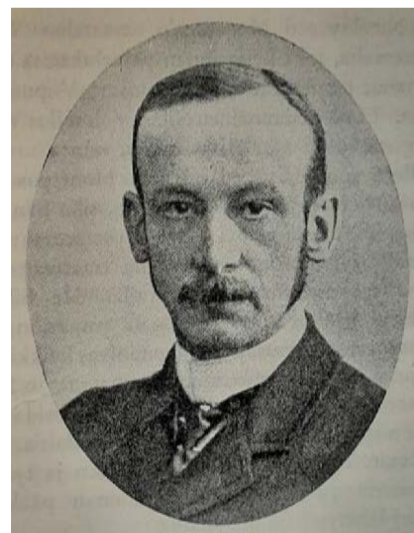
Seuraavana aamuna he jatkoivat navakan tuulen puhaltaessa matkaa Majasaarelle, Nuokkoon ja sieltä Haapasaareen. Haapasaaren puolelta nousi kova ukonilma, ja paroni Wrede sairastui pahaan meritautiin. Hän pyysi Nicolayta kääntymään

takaisin ja viemään hänet maihin Haminaan.

Paroni Nicolay palasi Monrepos'hon kiittolisena, että oli saanut käsityksen siitä, miten tätä uutta työtä oli tehtävä. Saman tien hän aloitti suomen kielen opinnot.

Heinäkuussa 1891 hän lähti toiselle lähetysmatkalleen. Nicolay antoi usein ilmojen ja tuulien määrätä reittinsä, varmana siitä, että Kristus hallitsi niitäkin ja johdatti häntä.

Miehistönä oli kaksi pursimiestä. Vanhempi heistä oli vanha luotsi Pajuri, joka oli varma purjehtija ja tunki väylät. Hän myös puhui hengellisissä kokouksissa.

Paul Nicolay oli kartanonherra, intohimoinen purjehtija ja saariston lähetystyöntekijä.

Ihmettelevä uteliaisuus kasvoi rannalla

Henrik Ramsay kertoo kirjassaan näin: ”Saariston asukkaat, jotka aina epäilevät kaikkea uutta ja vierasta, olivat ensimmäisten käyntien aikana ihmeissään ja epätietoisia. Kaukana suurella väylällä nähtiin mustan aluksen sukeltautuvan esiin; takilan korkeus ja kauniiden purjeiden suuri määrä ilmaisi suorastaan kilpa-aluksen olevan kysymyksessä.

Sitten vene muutti suuntaansa, jätti viitoitetun väylän ja hakeutui kylän valkamaan, ankkuroi ja laski purjeensa, jotka koottiin asiantuntevasti. Ihmettelevä uteliaisuus kasvoi rannalla.

Hetken kuluttua soudetaan jolla kylän laituriin, ja maihin astuu hoikka, hiljaisen näköinen nuori mies raskasta laukua kantaen. Hän toivottaa Jumalan rauhaa. Vaatimattomasti ja matalin äänin, suorastaan ujosti, hän alkaa puhua yhden ja toisen kanssa, etsii ymmärtämystä ja kosketusta, saavuttaa sen tai epäonnistuu, jää ja jakaa kirjojaan tai lähtee hiljaisena edelleen.

Uusia Testamentteja hän ei lahjoita; periaatteena on, ehkäpä Raamattuseuran toivomuksesta, että ne piti ostaa, jotta voitaisiin todeta asiasta kiinnostuneen todellinen halu kirjan saamiseen.”

Paul Nicolay kirjoitti päiväkirjaansa näin: ”Kuinka toivoinkaan sieluni sisintä sopukkaa myöten olevani avoin, vilpitön, kaiken viekastelun vihollinen, työteliäs,

tarmokas, lujaluonteinen, mutta nöyrä, taistellen voittavani itseni ja ilman ihmispelkoa aina päästäväni omantuntoni voitolle.”

Nicolay kävi myös mm. Kaunissaarella, Lavansaarella, Tytärsaarella ja Seiskarissa. Haapasaari oli hänelle usein tärkeä levähtämisen paikka purjehdusten lomassa.

Lähetystyötä läpi elämän

Lähetyspurjehdusten aikaa kesti joitakin kesiä. Tuolloin Nicolay opiskeli talvisin oikeustieteitä Pietarin yliopistossa. Valmistuttuaan hän työskenteli valtioneuvoston kansliassa hengellisten asioiden osastolla.

Lähetystyön kutsumus seurasi häntä koko elämän ajan. Paul Nicolay erosi työstään, saarnasi venäläisissä vankiloissa ja vuonna 1917 hänet valittiin Opiskelijoiden kristillisen maailmanliiton varapuheenjohtajaksi.

Lähteet: Kymenlaakson lukemisto. Toim. V. E. Nevalainen; Langenskjöld, Greta: Paul Nicolay, elämätkuvaus; Ramsay, Henrik: Purjehtijan muistelmia.

Kaunissaaren hautausmaa on yksi harvoista yksityisistä hautausmaista Suomessa. Nykyinen kesämessu-perinne saarella alkoi aikoinaan hautausmaajuhlana.

Viimeinen leposija kotisaaresta

Saaristokin on seurakuntien toiminta-alueita. Kaunissaarella ja Haapasaarella pidetään kesämessuja, ja myös saariston omilla hautausmailla on suuri merkitys.

Teksti ja kuva Heidi Nevalainen

Pertti Jokinen muistaa yhä mökkinaapurinsa sanat, jotka tämä lausui vähän ennen kuolemaansa: ”Minut haudataan Kaunissaaren hautausmaahan vaikka väkisin”. Oma hautausmaa on saarelaisille hyvin tärkeä.

– Kyllä sillä on suuri merkitys. Ja omaiset hoitavat hautoja hyvin, siihen ei ole tarvinnut puuttua, kertoo hautausmaan hoitokunnan puheenjohtajana toimivana Jokinen.

Pyhtään Kaunissaaren hautausmaa on yksi harvoista yksityisistä hautausmaista Suomessa. Sitä ei siis hoida mikään seurakunta, vaan alueen omistaa Kaunissaaren osakaskunta ja käytöstä vastaa hautausmaan hoitokunta. Samat lait ja määräykset ovat kuitenkin voimassa kuin kaikilla muillakin hautausmailla. Tosin täydennettynä sillä säännöllä, että hautapaikat on tarkoitettu kolmen saaren perussuvun jäsenille.

– Kaunissaarella oli alun perin kolme taloa, talot 1, 2 ja 3. Hautausmaalle saa haudata näiden sukujen jäseniä ja heidän omaisiaan.

Hiljattain hautausmaalle perustettiin myös muistolehto. Sinne voidaan haudata sellaisienkin saarelaisien tuhkia, jotka eivät kuulu alkuperäisiin sukuihin, mutta joilla silti on ollut kiinteä yhteys saareen ainakin 20 vuoden ajan.

Pitkä matka mantereelle

Saaristoon on aikoinaan perustettu hautausmaita yksinkertaisesti siksi, että kaikin vuodenaikoina ei ole ollut helppoa kuljettaa vainajia mantereelle. Joskus on jouduttu odottamaan pitkiäkin aikoja.

Toisaalta saaret ovat asukkailleen rakkaita paikkoja, joten viimeisen leposijan saaminen kotisaaresta on varmasti myös tärkeä asia.

Kaunissaaren hautausmaa on otettu käyttöön 1900-luvun alkupuolella. Kotkan Haapasaareen on puolestaan siunattu vainajia tietyksi jo 1600-luvulla. Silloin saarella on ilmeisesti ollut rukoushuone, jota joissakin lähteissä nimitetään myös kirkoksi. Oletus on, että tuo varhainen hautausmaa olisi sijainnut kirkon vieressä, mutta mitään merkkejä siitä ei valitettavasti ole säilynyt.

Sittemmin Haapasaareen on perustettu toinenkin hautausmaa, joka on edelleen olemassa. Sen iästä ei ole varmaa tietoa, mutta tiedetään, että ainakin vuonna 1804 on hautausmaalle haudattu lapsena kuollut Yrjö-poika. Haapasaaren hautausmaa sijaitsee Vanhankylänmaassa, ja sen omistaa Haapasaaren osakaskunta.

Kuutsalon saaren asukkaat anoivat lupaa omalle hautausmaalle ensimmäistä kertaa jo 1800-luvulla, mutta lupaa ei tullut. 1900-luvulla yritettiin uudelleen, ja lopulta hautausmaa vihittiin käyttöön keväällä 1927. Kuutsalolaisten hautausmaa sijaitsee Kirkonmaan saarella.

Kirkonmaan hautausmaa on suunniteltu arkkuhautausmaaksi, mutta sukuhautoihin voidaan haudata myös uurnia. Omaiset huolehtivat hautojen avauksesta ja peittämisestä itse. Kappelia hautausmaalla ei ole, joten haudataan siunaaminen tapahtuu mantereella.

Kesämessu kokoaa saarelaiset

Kaunissaaren hautausmaalla vietettiin aikoinaan myös jokakesäistä hautausmaajuhlaa. Pertti Jokinen muistelee, että juhla oli olemassa jo 50-luvun lopulla, kun hän on tullut saareen. Perinne elää edelleen, tosin paikka on vaihtunut.

– Se oli paikkana monille vähän liian raskas ja sääkin saattoi olla mitä sattuu, joten siirrettiin tilaisuus ensin koululle ja sittemmin meille, kertoo Jokinen.

Nykyisin kokoonnutaan siis Abramin taloon, Jokisen vaimon äidin syntymäkotiin ja tarkemmin sanoen sen saliin. Sinne matkaa tänäkin kesänä myös Pyhtään seurakunnan kirkkoherra **Marjo Kujala** pitämään kesäistä messua.

– Tunnelma on kesäinen ja sali on aina täynnä, kuvailee Kujala.

Saliin – tai tupaan, kuten Jokinen itse tilaa nimittää, mahtuu 25-30 henkilöä. Silloin tosin ollaan jo aika lähekkäin.

– Kävijöinä on vanhoja saarelaisia ja mökkiläisiä. Kyllä ne on meille merkityksellisiä tilaisuuksia, sanoo Jokinen.

Häät Haapasaarella

Haapasaarellakin päästään tänä kesänä messuun, joita järjestetään kirkossa kaksi. Lisäksi siellä kuullaan Lohisoiton konsertti ja vihitäänpä siellä myös ainakin yksi pari avioliittoon. Vihkimisiä ei koronavuosina ole Haapasaaren kirkossa juuri ollut, mutta sitä ennen ”tahdon” kuultiin kirkossa muutamia kertoja kesässä.

Haapasaaren kirkko on Suomenlahden itäisin kirkko. 1800-luvulla rakennetussa puukirkossa järjestetään kesäisin yleensä muutamia messuja. Kirkkoon pääsee tutustumaan myös itsenäisesti, kun noutaa avaimen Haapasaaren osuuskaupasta kaupan ollessa auki.

KESÄTAPAHTUMAT SAARISTOSSA

- **Kaunissaaren kesämessu** to 13.7. klo 12 Abramnin talossa, Ulkokyläntie 25.
- **Haapasaaren kesäkirkko** su 18.6. klo 12. Lähtö Sapokasta klo 10, paluu klo 16. Matkan hinta 20 €, alle 14-v. 10 €.
- **Haapasaaren kesäkauden päätöskirkko** su 27.8. klo 12. Lähtö Sapokasta klo 10, paluu klo 16. Matkan hinta 20 €, alle 14-v. 10 €.

TAPAHTUMAT PYHTÄÄN SEURAKUNNASSA

JUMALANPALVELUKSIA

- Su 4.6. klo 10 **Messu** kirkossa
- Su 11.6. klo 10 **Konfirmaatiomessu** kirkossa
- Su 18.6. klo 10 **Sanajumalanpalvelus** kirkossa
- La 24.6. klo 18 **Iltahartaus** Haaviston kyläkirkossa
- Su 25.6. klo 10 **Sanajumalanpalvelus** kirkossa
- Su 2.7. klo 10 **Konfirmaatiomessu** kirkossa
- Su 9.7. klo 10 **Messu** kirkossa
- To 13.7. klo 12 **Kesäinen messu** Kaunissaarissa Abramintalossa, Ulkokyläntie 25 Kaunissaari
- Su 16.7. klo 10 **Sanajumalanpalvelus** kirkossa
- Su 23.7. klo **Messu** kirkossa
- Su 30.7. klo 10 **Messu** kirkossa
- Su 6.8. klo 10 **Messu** kirkossa
- Su 13.8. klo 18 **Kelttimessu** kirkossa
- Su 20.8. klo 10 **Sanajumalanpalvelus** kirkossa
- Su 27.8. klo 10 **Messu** kirkossa
- Su 3.9. klo 18 **Mahdollisuuksien ikkuna -messu** Siltakylän srk-talossa
- **Kesäillan hartaudet** Korkeaharjun kapelissa klo 18 ke 14.6., ke 12.7. ja ke 9.8.

DIAKONIATYÖ

- **Kesän aamukävelyt** tiistaisin: 6.6., 13.6. Lähtö klo 10 Kirkonkylän seurakuntatalon pihalta. Teemme reilun puolen tunnin mittaisen lenkin rauhalliseen tahtiin. (mukaan voi ottaa sauvat, rollaattorin) ja juomme kahvit sen jälkeen.
- **Kesän aamukävelyt** keskiviikkoisin: 7.6., 14.6., 28.6. Lähtö klo 10 Siltakylän seurakuntatalolta. Teemme reilun puolen tunnin mittaisen lenkin rauhalliseen tahtiin (mukaan voi ottaa sauvat, rollaattorin) ja juomme kahvit sen jälkeen.

LÄHETYS

- To 31.8. klo 13 **Lähetyksen Yhdessä-ryhmä** Siltakylän seurakuntatalossa.

MUSIIKKI

- To 1.6. klo 19 **Bachia pianolla: Goldberg-variaatiot**, Hannu Alasaarela, vapaa pääsy, ohjelma 10 €
- La 3.6. klo 15 **Jo joutui armas aika**, kuoro- ja yhteislaulua, mukana Nuotta-kuoro Lieksasta, joht. Riitta Lehtimäki, vapaa pääsy
- Pe 9.6. klo 19 **Lohisoiton konsertti: In stilo moderno** – Soitinten lumoa 1600 -luvun Venetsiasta, liput 25 € lippu.fi tai kirkon ovelta
- Ti 20.6. klo 19 **Club For Five – kirkkokonsertti**, liput 28 € ticketmaster.fi tai kirkon ovelta

- Ke 5.7. klo 19 **Pianon taikaa**, Iiro Komulainen, vapaa pääsy, ohjelma 10 €
- Pyhtää-viikon ohjelmasta tiedotetaan myöhemmin, seuraa Facebook/Pyhtään seurakunta tai pyhtaaseurakunta.fi

LAPSET JA PERHEET

- **Omatoiminen perhekerho** Siltakylän seurakuntatalossa klo 10–12. Kerho kokoontuu 6.6., 20.6., 6.7., 19.7. ja 15.8. Omatoimisessa perhekerhossa on tarjolla kahvit, teet ja mehut, omat eväät otetaan mukaan kerhoon.
- Ti 8.8. klo 18 **Esikoululaisten ja koululaisten siunaaminen koulutielle**. Pyhtään kirkossa.
- Päivä- ja perhekerhotoiminta alkaa viikolla 35.

MUUT

- Ma 19.6. klo 13 **Kesäkahvit** Siltakylän seurakuntatalon pihalla. Ohjelmassa haitarimusiikkia, yhteislaulua. Sateen sattuessa olemme sisätiloissa
- Ke 21.6. klo 13 **Kesäkahvit** Hirvikosken koulun pihalla. Ohjelmassa haitarimusiikkia, yhteislaulua. Sateen sattuessa olemme sisätiloissa
- To 6.7. klo 13 **Kesäkahvit** Kirkonkylän seurakuntatalon pihalla. Ohjelmassa haitarimusiikkia, yhteislaulua. Sateen sattuessa olemme sisätiloissa

KAUNISSAAREN MESSU

To 13.7. klo 12 Kesäinen messu Kaunissaarissa Abramintalossa, Ulkokyläntie 25.

Suuremman suojassa

KOULUUN SIUNAAMINEN

Ti 8.8. klo 18 Esikoululaiset ja koululaiset siunataan koulutielle Pyhtään kirkossa.

Kesäillan musiikki ja lounaskonsertit siivittävät musiikkikesää Kotkassa

Ensi kesänä Kotka-Kymin seurakunnan musiikkityö järjestää sekä päivä- että ilta-konsertteja. Heinäkuun ajan saadaan nauttia ihanista lounaskonserteista Kotkan seurakuntakeskuksessa, konsertit ovat keskiviikkoisin klo 12. Elokuussa on iltakonserttien vuoro, Kymin kirkossa kesäillan musiikit järjestetään keskiviikkoisin klo 18. Kaikkiin konsertteihin on vapaa pääsy, käsiohjelman hinta on 10 €.

Lounaskonsertit Kotkan seurakuntakeskuksessa

Kotkan seurakuntakeskuksen lounaskonserttisarjan aloittavat 5.7. sellistit **Baiba Andersson** ja **Alexandra Petrova**. Yhdessä pianisti **Roberta Buson** kanssa he esittävät mm. Fauren, Rahmaninovin, Elgarin, Chopinin ja Kuulan musiikkia. 12.7. kuullaan lämminhenkinen ja svengaava ”Hyvyyden voiman ihmeelliseen suojaan – Jazzvirsiiä” -lounaskonsertti. Laulaja-lauluntekijä **Eva Vikman** sekä pianisti **Lassi Kouvo** kokoavat yhteen rakkaat, lapsuudesta tutut virret herkäksi, raikkaaksi ja lämpimäksi konserttikokonaisuudeksi. 19.7. lounaskonsertissa soi suomalaisen kesän tunnelmat kevään riemusta kesäyön melankoliaan. Niitä tarjoavat baritoni **Paulus Hartikainen** ja pianisti **Kaisa Pulkkanen**. Ohjelmassa on sovituksia tunnetuimmista kansanlauluista sekä kesäisiä lauluja suomalaissäveltäjiltä, kuten Oskar Merikannolta, Heino Kaskelta ja Toivo Kuualta. 26.7. konsertissa esiintyy kotkalainen lauluyhtye Langinkosken Leidit, joka viettää tänä vuonna 25-vuotisjuhlaa. Elämän sain soimaan -lounaskonsertissa kuullaan hyvin monipuolisesti lauluja perinteisistä kirkollisista negrosirituaaleihin ja uudempiin hengellisiin lauluihin.

Kesäillan musiikkia Kymin kirkossa

2.8. Kesäillan musiikkia -konsertissa kotkalaiset muusikot **Katrin Nachtigall** (viulu) ja **Mikko Hauhia** (urut, piano) esittävät ranskalaistyyllisiä säveliä Fauréltä ja Debussytä. Lisäksi kuullaan improvisaatioita. 9.8. Pehmeästi svengaten! -konsertissa esiintyy kotkalainen jazzyhtye Nefer. Yhtye koostuu pitkän linjan muusikoista: **Mika Huusari**, harmonikka, **Riku Uotinen**, kitara, **Olli Andersen**, basso, sekä **Jukka Savolainen**, rummut. Luvassa on monipuolista, tunnelmallista musiikkia rytmikkäin maustein. 16.8. Kotkalaiset laulutaiteilijat **Riikka** ja **Riku Pelo** esiintyvät yhdessä kanttori **Jarmo Kaijansinkon** säestyksellä. Konsertissa ”Minun kultani kaunis on” kuullaan kansansävelmiä uusien sovituksin.

23.8. Sopraano **Ulla Paakkunainen**, baritoni **Olli Tuovinen** ja pianisti **Esa Ylönen** esittävät konsertissaan pohjoisia romansseja. Konsertissa kuullaan Griegin, Rahmaninovin, Sibeliuksen, Stenhammarin ja Tšaikovskin lauluja. Laulujen teksteissä liikutetaan niin kansallisromanttisissa tunnelmissa luonto- ja kansankuvauksineen kuin ihmisen sisäisissä maailmoissa: toiveissa, muistoissa ja suruissa. Esiintyjät ovat kaikki Sibelius-Akatemian kasvatteja.

Tiistaina 22.8. klo 18 Mielessä tuulee -tapahtumaviikon yhteydessä järjestetään folk-yhtye Mustarastaa konsertti Kymin kirkossa. Yhtyeen musiikissa soi kansanmusiikille tunnusomaiset akustiset kielisoittimet, haitari, viulu, nyckelharpa, basso ja tinapilli. Myös moniääninen laulu on erittäin vahvaa. Yhtye valittiin Kaustisten folkmusic -festivaalien juhlayhtyeeksi 2002.

Folk-yhtye Mustarastas esiintyy Kymin kirkossa ti 22.8. klo 18 osana Mielessä tuulee -viikkoa.

TAPAHTUMAT KOTKA-KYMIN SEURAKUNNASSA

JUMALANPALVELUKSIA

Katso tarkemmat messutiedot osoitteesta www.kotka-kyminseurakunta.fi.

- **Arjen Hengähdys rauhan puolesta -rukoushetki ja ehtoollinen** Kotkan srk-keskuksessa keskiviikkoisin klo 18. Syyskuusta alkaen torstaisin.
- Su 4.6. klo 10 **Messu** Langinkosken kirkossa. Verkossa os. www.kotka-kyminseurakunta.fi
- Su 4.6. klo 13 **Suvivirren sunnuntain torimessu** Karhulan torilla. Messun jälkeen kirkkokahvit ja -makkarat Karhulan srk-keskuksen sisäpihalla.
- Su 4.6. klo 17 **Messu** Kotkan srk-keskuksessa.
- Su 11.6. klo 10 **Messu** Langinkosken kirkossa. Päivärippikoulun konfirmaatiomessu. Ei striimausta.
- Su 11.6. klo 10 **Konfirmaatiomessu H1** Kymin kirkossa.
- Su 11.6. klo 12 **Lohisoiton messu** Sapokan laululavalla. Myrskyn sattuessa Kotkan srk-keskuksessa.
- Su 11.6. klo 14 **Konfirmaatiomessu H2** Kymin kirkossa.
- Su 18.6. klo 10 **Messu** Langinkosken kirkossa. Verkossa os. www.kotka-kyminseurakunta.fi
- Su 18.6. klo 10 **Konfirmaatiomessu H3** Kymin kirkossa.
- Su 18.6. klo 12 **Kesäkirkko** Haapasaaren kirkossa. Lähtö Sapokasta klo 10, paluu klo 16 (M/s Vikla). Aluksella kahvio. Matkan hinta 20 €, lapset alle 14 v. 10 €.
- Su 18.6. klo 14 **Konfirmaatiomessu H4** Kymin kirkossa.
- Su 18.6. klo 17 **Sateenkaarimessu** Kotkan srk-keskuksessa.
- La 24.6. klo 18 **Juhannuskirkko** Kymin kirkossa.
- Su 25.6. klo 10 **Messu** Langinkosken kirkossa. Ei striimausta.
- Su 2.7. klo 10 **Messu** Langinkosken kirkossa. Verkossa os. www.kotka-kyminseurakunta.fi
- Su 2.7. klo 10 **Konfirmaatiomessu H5** Kymin kirkossa.
- Su 2.7. klo 14 **Konfirmaatiomessu H6** Kymin kirkossa.
- Su 2.7. klo 17 **Messu** Kotkan srk-keskuksessa.
- Su 9.7. klo 10 **Messu** Langinkosken kirkossa. Ei striimausta.
- Su 9.7. klo 10 **Konfirmaatiomessu H7** Kymin kirkossa.
- Su 9.7. klo 14 **Konfirmaatiomessu H8** Kymin kirkossa.
- Su 9.7. klo 17 **Messu** Kotkan srk-keskuksessa.
- Su 16.7. klo 10 **Messu** Langinkosken kirkossa. Verkossa os. www.kotka-kyminseurakunta.fi
- Su 16.7. klo 10 **Konfirmaatiomessu H9** Kymin kirkossa.
- Su 16.7. klo 13 **Messu** Kymin kirkossa.
- Su 16.7. klo 17 **Messu** Kotkan srk-keskuksessa.
- Su 23.7. klo 10 **Messu** Langinkosken kirkossa. Ei striimausta.
- Su 23.7. klo 10 **Konfirmaatiomessu H11** Kymin kirkossa.
- Su 23.7. klo 14 **Konfirmaatiomessu H12** Kymin kirkossa.
- Su 23.7. klo 17 **Messu** Kotkan srk-keskuksessa.
- Su 30.7. klo 10 **Messu** Langinkosken kirkossa. Verkossa os. www.kotka-kyminseurakunta.fi
- Su 30.7. klo 10 **Konfirmaatiomessu H13** Kymin kirkossa.
- Su 30.7. klo 13 **Hurukselan hautausmaahartaus** Hurukselan hautausmaalla.
- Su 30.7. klo 14 **Konfirmaatiomessu H14** Kymin kirkossa.

- Su 30.7. klo 17 **Messu** Kotkan srk-keskuksessa.
- Su 6.8. klo 10 **Messu** Langinkosken kirkossa. Ei striimausta.
- Su 6.8. klo 14 **Konfirmaatiomessu H16** Kymin kirkossa.
- Su 6.8. klo 17 **Messu** Kotkan srk-keskuksessa.
- Su 13.8. klo 10 **Messu** Langinkosken kirkossa. Verkossa os. www.kotka-kyminseurakunta.fi
- Su 13.8. klo 13 **Messu** Kymin kirkossa.
- Su 13.8. klo 17 **Messu** Kotkan srk-keskuksessa.
- Su 20.8. klo 10 **Messu** Langinkosken kirkossa. Ei striimausta.
- Su 20.8. klo 13 **Messu** Kymin kirkossa.
- Su 20.8. klo 17 **Uupuneiden messu** Kotkan srk-keskuksessa.
- Su 27.8. klo 10 **Messu** Langinkosken kirkossa. Ei striimausta.
- Su 27.8. klo 12 **Haapasaaren kesäkauden päätökirkko** – Herättäjähdistyksen kutsukirkko Haapasaaren kirkossa. Lähtö Sapokasta klo 10, paluu klo 16 (M/s Vikla). Aluksella kahvio. Matkan hinta 20 €, lapset alle 14 v. 10 €. Verkossa os. www.kotka-kyminseurakunta.fi
- Su 27.8. klo 13 **Messu** Kymin kirkossa.
- Su 27.8. klo 17 **Messu** Kotkan srk-keskuksessa.
- Su 3.9. klo 10 **Messu** Langinkosken kirkossa. Verkossa os. www.kotka-kyminseurakunta.fi
- Su 3.9. klo 13 **Messu** Kymin kirkossa.
- Su 3.9. klo 17 **Messu** Kotkan srk-keskuksessa.

SANA JA RUKOUS

- Keskiviikkoisin klo 20 **Iltahartaus verkossa** www.facebook.com/kotkakymi
- Ma 12.6., 21.8. ja 4.9. klo 18.30-20.30 **Healing Rooms -rukousklinikka** Karhulan srk-keskuksessa. Rukoillaan puolestasi.

MUSIIKKI

- **Kesälaulajaiset:** Kesäisiä yhteislauluja.
  - To 15.6. klo 18 Kotkan srk-keskuksen sisäpiha (Sateella sisätiloissa)
  - To 29.6. klo 18 Keisarin HerkkuAitta (Keisarinmajantie)
  - To 6.7. klo 18 Metsolan siirtolapuutarha
  - To 13.7. klo 18 Langinlaakson siirtolapuutarha
  - To 20.7. klo 18 Korelan siirtolapuutarha
  - To 3.8. klo 18 Haltijan kerhohuone /piha
  - To 10.8. klo 18 Helilän Pappilan puutarha (sateella sisätiloissa)
- **Lounaskonsertit Kotkan srk-keskuksessa:** Konsertteihin vapaa pääsy, ohjelma 10 €.
  - ke 5.7. klo 12 Baiba Andersson, sello ja Roberta Buso, piano.
  - ke 12.7. klo 12 Jazzvirsä. Eva Vikman & Lassi Kouvo
  - ke 19.7. klo 12 Paulus Hartikainen, baritoni ja Kaisa Pulkkinen, piano
  - ke 26.7. Elämän sain soimaan. Langinkosken Leidit
- **Kesäillan musiikkia Kymin kirkossa** Konsertteihin vapaa pääsy, ohjelma 10 €.
  - Ke 2.8. klo 18 Poème d'amour. Katrin Nachtigall, viulu ja Mikko Hauhia, urut ja piano
  - Ke 9.8. klo 18 Pehmeästi svengaten! Nefer-yhtye
  - Ke 16.8. klo 18 Minun kultani kaunis on. Riikka Pelo, sopraano, Riku Pelo, baritoni ja Jarmo Kajansinkko, koskettimet
  - Ke 23.8. klo 18 Ulla Paakkunainen, sopraano, Olli Tuovinen, baritoni ja Esa Ylönen, piano
  - Ti 22.8. klo 18 Mustarastas folk-yhtye.

DIAKONIA

- Ke 14.6. klo 13 **Diakonian kesäpiiri** senioreille Langinkosken kirkon Toivonsalissa.
- Ke 13.7. klo 13 **Diakonian kesäpiiri** senioreille Kotkan srk-keskuksessa.

LÄHETYS

- **Lähetykskahvio** keskiviikkoisin 31.5.-30.8. (ei 7.6.) klo 9-12 Karhulan srk-keskuksessa.
- To 8.6. klo 17 **Kesäseurat** Metsolan siirtolapuutarhalla, Seija Kukkosen mökillä, Kiveliöntie 52. Kahviraha Haveristen työn tukemiseen Peshteran seurakunnassa.
- Ke 21.6. klo 13 **Lähetyksen lettukestit** Terttu Kokkosella, Telkänkuja 14. Paistetaan lettuja Lähetyksen hyväksi.
- To 17.8. klo 17 **Kansanlähetyksen kesäseurat** Höyterin leirikeskuksesta. Ohjelman ja kahvin lisäksi tutustuminen Savupirttiin ja uintimahdollisuus. Kahviraha Syrjäteiden työn hyväksi Japanissa.

AIKUISET

- To 1.6., 8.6., 15.6. ja 22.6. klo 14-16 **Kesäkahvit** Kymin kirkolla. Mahdollisuus jutella, kahvitella, rukoilla, hiljentyä ja tutustua kirkkoon oppaan johdolla.
- To 1.6. klo 18 **Papin kanssa portaisiin** Karhulan keskuskentälle. Alkulämpö, ohjattu porrastreeni ja venyttely. Sopii kaikille. Vapaa pääsy.
- To 24.8. klo 17 **Naisten saunailta** Höyterin kurssikeskuksessa. Yhteiskuljetus 5 €. Lähtö klo 16.30 Kotkan srk-keskukselta - Langinkosken kirkon pys.- Karhulan srk-keskus - Höyteri. Tarvittaessa matkan varrelta kyytiin. Saunomista, yhdessäoloa. Paluu klo 19.30. Ilm. viim. ed. päivänä, p. 040 196 7505 tai os. www.kotka-kyminseurakunta.fi/saunailat
- Pe 25.8. klo 8.30 **Miesten aamu** Karhulantie 31, Alasali. Kahvia, aamupalaa, hengellistä keskustelua.
- To 7.9. klo 16.30 **Miesten saunailta** Höyterin leirikeskuksesta. Meno omin kyydein.

NUORET

Katso **toiminta** osoitteesta www.kotka-kyminseurakunta.fi/nuoret

LAPSET JA PERHEET

- Tarkemmat tiedot löydät Facebookista: Kotka-Kymin lapsi- ja perhettyö sekä nettivisuilta os. www.kotka-kyminseurakunta.fi/lastenkerhot
- Ke 31.5. klo 17.30 **Kerhojen kevätjuhla** Kymin kirkossa. Ohjelmassa iloisia esityksiä, pieni nukketeatteri, Suvivirsi, kahvi ja jätskitarjoilu.
- **Kerhotoiminta on lomalla 1.6. alkaen.** Kerhot aloittavat toimintansa elokuussa viikolla 33. Seuraa ilmoittelua kotisivuilla sekä sosiaalisessa mediassa.
- **Kesätoimintaa lapsiperheille:**
  - Pe 9.6. klo 9-14 **Rantapäivä** lapsiperheille Santalahdessa
  - Ma 12.6. klo 9-14 **Rantapäivä** lapsiperheille Äijännimen uimarannalla
  - Ti 13.6. klo 9-11 **Puistoperhekerho** Mussalon Haraholmantien leikkikentällä
  - Pe 16.6. klo 9-14 **Rantapäivä** lapsiperheille Tampsan montun uimarannalla
  - Ma 19.6. klo 9-14 **Rantapäivä** lapsiperheille Mansikkalahden uimarannalla
  - Ti 20.6. klo 9-11 **Puistoperhekerho** Lautakatontien leikkikentällä, Ristinkalliolla
  - Ti 8.8. klo 17.30 **Kohti koulua suuremman suojassa -kouluunlähtevien siunaus** Höyterissä klo 17. Ennakkoilmoittautuminen www.kotka-kyminseurakunta.fi/kohtikoulua

MUUT

- **Kymin kirkko avoinna yleisölle Tiekirkkona** 5.6.-28.7.2023 ma-pe klo 12-18. Juhannusaattona suljettu. Opas paikalla.
- **Haapasaaren kirkko avoinna yleisölle tarvittaessa.** Avaimen saa lainata Haapasaaren Osuuskaupasta.

KESÄLAULAJAISET

- Tule mukaan laulamaan yhdessä kesäisiä yhteislauluja.
  - To 15.6. klo 18 Kotkan srk-keskuksen sisäpiha (sateella sisätiloissa)
  - To 29.6. klo 18 Keisarin HerkkuAitta (Keisarinmajantie)
  - To 6.7. klo 18 Metsolan siirtolapuutarha
  - To 13.7. klo 18 Langinlaakson siirtolapuutarha
  - To 20.7. klo 18 Korelan siirtolapuutarha
- To 3.8. klo 18 Haltijan kerhohuone
- To 10.8. klo 18 Helilän Pappilan puutarha (sateella sisätiloissa)

KESÄKAHVIT KIRKONMÄELLÄ

- Torstaisin 1.6., 8.6., 15.6. ja 22.6. klo 14-16 juodaan Kesäkahvit Kymin kirkolla. Mahdollisuus jutella, kahvitella, rukoilla, hiljentyä ja tutustua kirkkoon oppaan johdolla.

HAAPASAAREN KIRKON MESSUT

- Su 18.6. klo 12 **Kesäkirkko** Haapasaaren kirkossa. Lähtö Sapokasta klo 10, paluu klo 16 (M/s Vikla). Aluksella kahvio. Matkan hinta 20 €, lapset alle 14 v. 10 €.

- Su 27.8. klo 12 **Haapasaaren kesäkauden päätökirkko** – Herättäjähdistyksen kutsukirkko Haapasaaren kirkossa. Lähtö Sapokasta klo 10, paluu klo 16 (M/s Vikla). Aluksella kahvio. Matkan hinta 20 €, lapset alle 14 v. 10 €. Messu striimataan ja se on katsottavissa myös verkossa os. www.kotka-kyminseurakunta.fi

Kausityönjohtaja ja puutarhuri Niina Raholan mukaan hautausmaan tulee olla yleisilmeeltään siisti ja puistomainen, mutta ei liian huoliteltu.

Työmaat ikihonkain katveessa

Kausityönjohtaja ja puutarhuri Niina Rahola olettaa, että Kotka-Kymin seurakunnan esitys ympäristödiplomiksi hyväksytään vielä syksyyn mennessä.

Teksti ja kuva Ville Vanhala

Hiljaisuuden puistossa humisevat vanhat petäjät.

Helilän hautausmaan kupeessa oleva hiljentymisalue on puuttuvine kävelysiltoineen vielä hieman keskentekoinen, mutta jo nyt mäntyjen katveessa aistii vallitsevan rauhan.

Hiljaisuuden puistoa käydään viimeistelemään samalla, kun Kotka-Kymin seurakunnan noin nelisenkymmentä kausityöntekijää aloittaa noin puolen vuoden työrupeamansa seurakunnan hautausmailla.

Kotka-Kymin seurakunnalla on laskennallisesti 12 hautausmaata, mutta saarissa sijaitsevien Kirkonmaan ja Vanhankylänmaan hautausmaiden hoitovastuu on paikallisilla seurakuntalaisilla, vaikka hautausmaat ovat seurakunnan hallinnassa.

Kotka-Kymin seurakunnan kausityönjohtaja, puutarhuri **Niina Rahola** kertoo, että noin 40 kausityöntekijää on työmäärään nähden verrattain sopiva määrä.

– Työtä ei voida ainakaan lisätä, ja tekemisen määrästä johtuen työtapoja joudutaan hieman tarkastelemaan.

Vihkiytynyttä väkeä

Kotka-Kymin seurakunnan palvelukseen on värväytynyt pisimmillään jo vuosikymmenten ajaksi samat kausityöntekijät. Niina Rahola kertoo, että tietyt

kausityöntekijät ovat työskennelleet vuosikausia samoilla hautausmailla.

– Saamme olla onnellisia, että meillä on uskollisia, fyysistä työtä arvostavia ulkoilmamihmisiä kausityöntekijöiden tiimissämme.

Rahola kuitenkin sanoo, että hautausmailla työskentely ei välttämättä sovi kaikille.

– Kun ollaan tekemisissä hautausten kanssa, niin työssä on myös oma, hieman synkkä sävyensä. Lisäksi kausityöntekijät kohtaavat työssään lähimmäisensä menettämistä surevia ihmisiä.

Raholan mukaan seurakunnassa ei pärjättäisi ilman osaavia ja työhönsä vihkiytyneitä kausityöntekijöitä.

– He ovat kuin muuttolintuja, jotka tulevat keväällä ja lähtevät syksyllä pois tullakseen taas ensi keväänä uudestaan.

Toimia ympäristön puolesta

Kun seurakuntayhtymä vaihtui Kotka-Kymin seurakunnaksi vuoden 2017 alusta, seurakunta on joutunut uudistamaan myös ympäristödiplomiaan. Tällä hetkellä selvitystyötä on jo tehty esimerkiksi kierrätyksen ja energiankulutuksen osalta.

Kotka-Kymin seurakunnan ympäristövastaavana yhdessä vapaaehtoistoimin-

nan koordinaattori **Riikka Klaavu-Pihlajamaan** kanssa toimiva Niina Rahola kertoo, että seurakunnan pisteytys täyttää kaikki ympäristödiplomiin vaaditut minimikriteerit.

– Selvitys on esitetty Mikkelin tuomiokapitulille. Esityksen suhteen on käynnissä nyt auditointiaika ja päätöstä esityksen hyväksymisestä voidaan odotella syksyyn mennessä.

Rahola korostaa, että ympäristödiplomin saamista tärkeämpää on kuitenkin se, mitä seurakunta tekee ympäristön hyväksi.

– Tulevan viiden vuoden aikana suunnitteilla on muutoksia energiankäyttöön ja kiinteistöihin. Lisäksi hautausmaiden kasvistosta on tarkoitus teettää luontokartoitus.

Yhteisissä mullissa

Pyhtään seurakunnassa kartoitustyö ympäristödiplomia varten käynnistettiin pari vuotta sitten.

Pyhtään kirkkoneuvoston varapuheenjohtaja ja kirkkovaltuuston jäsen **Ilkka Nurmiraanta** kertoo, että koko seurakunnan toiminnan ja kaikki kiinteistöt kattava kartoitus on laaja kokonaisuus.

– Esityksen ympäristödiplomia varten on alustavasti määrää valmistua vuoden loppuun mennessä, Nurmiraanta kertoo.

Kotka-Kymin ja Pyhtään seurakunnat tekevät yhteistyötä hautausmailla tarvittavan käyttömullan hankinnassa. Kotka-Kymin seurakunnalla on käytössään kompostointiaumoja, joissa voidaan kompostoida hautausmailta ja muita seurakunnan ulkoalueilta saatavaa maa-ainesta mullaksi.

– Tänä vuonna me annamme multaa Pyhtäälle ja neljän vuoden kuluttua saamme Pyhtäältä maa-ainesta, jota kompostoidaan mullaksi myös Kotka-Kymin seurakunnan käyttöön, Niina Rahola kertoo.

KIRKON YMPÄRISTÖDIPLOMI

- Kirkon ympäristödiplomi on evankelis-luterilaisia seurakuntia varten laadittu ympäristöjärjestelmä.
- Ympäristödiplomi sisältää kriteerejä, jotka seurakuntien tulee täyttää tai joihin on pyrittävä suunnitelmallisella työllä.
- Järjestelmä kattaa ympäristövastuun sekä kulttuuriseen kestävyys- ja sosiaaliseen vastuuseen liittyviä asioita.
- Ympäristökysymykset koskettavat kaikkea seurakunnan toimintaa.
- Kirkko suosittaa, että kaikilla seurakunnilla on ympäristödiplomi vuoteen 2025 mennessä.